

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35P/97/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121205336
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3121205336.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Evou Širilovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny F., dieťa rodičov: matky - Y. L., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom D. L. XXX/XX, N. nad H. a otca - G. L., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom Q. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti sa zamieťa.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej L. L. sumou 170,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.08.2021, čím sa zvyšuje jeho doterajšia vyživovacia povinnosť zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne.

III. Nedoplatok na výživnom pre mal. L. za obdobie od 01.08.2021 do 30.06.2022 vo výške 220,- eur je otec maloletého dieťaťa povinný splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

IV. Týmto sa v časti výživného zmeňuje rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/70/2016-88 zo dňa 31.05.2017.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.08.2021 sa matka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na mal. L. zo sumy 150,- eur na sumu 200,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že maloletá je v období dospievania a taktiež pokračuje v štúdiu zo základnej na strednej škole, jej životný štandard sa oproti predchádzajúcemu stavu zmenil. Dieťa zmenilo vzťahom na stravovacie obmedzenia aj návyky a má mnoho iných záujmových činností. Oproti predchádzajúcemu stavu sa otec s maloletou prestal stretávať a taktiež žiadnym spôsobom maloletej neprispieva.

2. Na rozhodnutie o podanom návrhu súd nariadil pojednávanie na deň 16.03.2022. V ten istý deň bolo súdu doručené prostredníctvom právneho zástupcu otca aj vyjadrenie otca k návrhu matky, ktorý navrhol zamietnuť. Zároveň otec podal návrh na zníženie vyživovacej povinnosti na mal. L. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 50,- eur mesačne. Uviedol, že bol odo dňa 01.12.2019 dlhodobo nezamestnaný a evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec trpí dlhodobými zdravotnými problémami, pre ktoré bol dlhodobo práceneschopný, s obmedzeniami pri výkone práce v stoji a sede, čím mu bolo úplne

znemožnené vykonávať prácu, ktorú vykonával ako aj väčšinu iných prác, pre ktoré má kvalifikáciu. V najbližšom období bude otec musieť podstúpiť chirurgický zákrok aby sa jeho zdravotný stav ďalej nezhoršoval. Vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu prišiel otec opakovane o prácu a t. č. je zamestnaný iba na kratší pracovný pomer v rozsahu tak ako mu umožňuje jeho zdravotný stav. Otec nemá žiadny majetok, ktorý by mohol speňažiť a získať tak prostriedky na plnenie vyživovacej povinnosti v súdom určenej výške, má dlhy vo výške najmenej 50.000,- eur. Z uvedených dôvodov aj s prihliadnutím na jeho ďalšie tri vyživovacie povinnosti nie je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si súdom určenú povinnosť platiť výživné vo výške určenej rozsudok a už vôbec nie vo výške tak ako požaduje matka v podanom návrhu. Takto uložená povinnosť v aktuálnej životnej situácii iba ďalej zhoršuje životnú situáciu otca, nakoľko z dôvodu nemožnosti otca platiť výživné v určenej výške je vystavený exekučným konaniam ako opakovaným trestným oznámeniam zo strany matky aj napriek tomu, že má vedomosť o zlej životnej situácii otca. Aj prípadná kriminalizácia otca môže prispieť k ďalšiemu zhoršeniu jeho životnej situácie, čo v konečnom dôsledku ešte negatívnejšie ovplyvní jeho možnosť platiť výživné. Na strane otca pritom však nemožnosť platiť výživné v rozsudku určenej výške je objektívna, nejde teda o jeho svojvôľu ale stav, ktorý nemá možnosť ovplyvniť. Otec aj v prípade ďalších dvoch vyživovacích povinností bol nútený podať návrh na zníženie výživného. Otec mal za to, že návrh matky na zvýšenie výživného aj s prihliadnutím na jeho životnú situáciu nie je dôvodný a naopak je nútený domáhať sa zníženia výživného. Sumu 50,- eur mesačne na maloletú dcéru, ktorú je schopný platiť v aktuálnej situácii je podľa otca plne dôvodná a preukázaná, pričom v prípade ak sa jeho životná ako aj zdravotná situácia zlepší a bude mať reálnu možnosť má otec samozrejme záujem plniť výživné vo vyššej výške a poskytnúť svojim deťom lepšie životné podmienky.

3. Konanie o návrhu otca na zníženie výživného na mal. dieťa a konanie o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti boli spojené na spoločné konanie. Dňa 01.04.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie matky k návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti. Uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí a navrhla súdu, aby ho zamietol. Poukázala na trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín č. k. 2T/13/2022-85 zo dňa 18.02.2022, ktorým bol otec uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a § 353 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona. Matka má za to, že na strane otca neexistujú prekážky, ktoré by mu bránili plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, tak, ako uviedla v návrhu na zvýšenie výživného na maloleté dieťa. Vzhľadom na to, že otec o maloletú dcéru dlhodobo nejaví záujem, nemôže mať ani predstavu o výdavkoch vynaložených na maloletú, preto otcom navrhovaných 50,- eur mesačne nie je dostatočujúcich v žiadnej sfére starostlivosti o maloletú. Matka poukázala aj na fakt, že otec podal žiadosť o zníženie výživného na maloleté dieťa až dňa 16.03.2022, čo považuje v konečnom dôsledku z jeho strany za špekulatívne.

4. Matka na pojednávaní, ktoré bolo nariadené na deň 23.05.2022 pri svojom výsluchu uviedla, že býva v byte, ktorý patrí manželovi spoločne s mal. L. a so spoločným synom mal. F., nar. XX.XX.XXXX. Príjem matkinho manžela je X.XXX,- eur mesačne. Výdavky na 4-člennú rodinu sú: 611,- eur na bývanie, čo zahŕňa fond opráv 47,85 eur mesačne, poistenie detí 57,40 eur mesačne, nájom za byt 204,24 eur mesačne, telefóny 36,- eur + 18,- eur mesačne, úver za byt 120,- eur mesačne, inkaso 58,44 eur mesačne, pôžička na auto 80,- eur mesačne, internet 10,99 eur mesačne, nájom 204,24 eur mesačne + cca 20,- eur na ročné výdavky. Manžel uhrádza všetky výdavky v súvislosti s bývaním, telefón, internet. Z matkinho príjmu sa uhrádzajú výdavky na stravu, oblečenie. Manžel vlastní osobné motorové vozidlo, ktoré spoločne užívajú. Matka žiadny majetok väčšej hodnoty nevlasťní. Na preukázanie svojich tvrdení matka predložila súdu listinné dôkazy, okrem iného aj výpis z účtu manžela za mesiac 04/2022, z ktorého vyplývajú vyššie uvedené výdavky. Matka ďalej uviedla, že si uplatňuje daňový bonus a poberá prídavky na dve mal. deti. Pokiaľ ide o úhradu výživného otec jej prispieva mesačne sumou 50,- eur. Okrem uvedeného na maloletú žiadnym spôsobom neprispieva. Naposledy sa stretli v januári 2022. Pokiaľ ide o mal. F. s ním nie sú spojené žiadne zvýšené výdavky, len v súvislosti s terapeutickými sedeniami 60,- eur mesačne.

5. Otec na predmetnom pojednávaní pri svojom výsluchu uviedol, že je zamestnaný od marca 2021 na skrátenej pracovný úväzok na základe dohody s príjmom XXX,XX eur mesačne. Žiadny iný príjem nemá. Okrem mal. L. má ešte tri vyživovacie povinnosti: mal. M. D. 80,- eur mesačne, mal. C. D. 120,- eur mesačne, mal. M. R. 70,- eur mesačne. Na každé z týchto mal. detí však prispieva sumou 50,- eur

mesačne. Otec si podal na príslušné súdy návrhy na zníženie vyživovacej povinnosti, avšak ešte nebolo vydané právoplatné rozhodnutie. Otec býva s priateľkou v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve. Býva s nimi aj priateľkin mal. syn, na ktorého dostáva výživné 175,- eur mesačne. Príjem otcovej priateľky je XXX,- eur mesačne + stravné lístky XX,- eur. Otec priateľke na bývanie žiadnym spôsobom neprispieva, skôr priateľka prispieva jemu na výživné na všetky mal. deti. Otcove účty sú zablokované, má exekúcie vo výške cca 60.000,- eur. Otec ďalej uviedol, že má absolvovanú hotelovú akadémiu, čomu sa však nevenuje. Pri jeho zdravotných obmedzeniach sa skúšal aj zamestnať, avšak pre bolesti nie je schopný vykonávať prácu počas dlhšieho obdobia. V súčasnosti navštevuje pravidelné rehabilitácie, a teda aj podstatnú časť dňa trávi u lekára. Žiadne osobné motorové vozidlo nevládni, užíva priateľkine osobné motorové vozidlo. Otec vlastnil nehnuteľnosť zaťaženú hypotekárnym úverom, ktorú v roku 2020 predal. Po vyplatení hypotekárneho úveru zostala suma 2.256,17 eur, čo poskytol na účet svojej priateľky, ktorá vypláca výživné na mal. deti.

6. Za účelom doplnenia dokazovania, aj na základe návrhu právneho zástupcu otca, súd odročil pojednávanie na deň 13.07.2022. Zároveň otcovi uložil povinnosť, aby najneskôr do 30.06. predložil lekársku správu, najneskôr na ďalšom pojednávaní predložil daňové priznania za rok 2020 a 2021 a predložil potvrdenie o príjme partnerky. Dňa 13.07.2022 právny zástupca otca žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že otec požiadal o uznanie invalidity, rozhodnuté by malo byť začiatkom mesiaca august a má za to, že je jeho návrh dôvodný. Súčasne predložil lekársku správu otca z 07.06.2022. Žiadne iné doklady nepredložil. Právny zástupca otca bol zo strany súdu informovaný, že jeho žiadosti o odročenie nebude vyhovené, na čo on mailom odpísal, že v ten deň (13.07.2022) vypovedal plnomocenstvo na zastupovanie otca, čo otec vzal na vedomie a zároveň požiadal, aby súd odročil nariadené pojednávanie z dôvodu, že otec nemá zabezpečené právne zastúpenie a trvá na právnej pomoci advokáta v tomto konaní (uvedená mailová komunikácia bola založená do spisu). Súd predmetné pojednávanie uskutočnil v neprítomnosti otca, nakoľko dôvody uvedené v žiadosti o odročenie nepovažoval za dôležité. Konanie otca, ako aj jeho bývalého právneho zástupcu, ktorí v deň nariadeného pojednávania, o ktorom mali vedomosť od 23.05.2022, žiadali o jeho odročenie, nepreukázali dôvody takejto žiadosti, dokonca došlo k odvolaniu splnomocnenia pre zastupovanie, považoval súd za špekulatívne, s cieľom nedôvodne predĺžovať konanie.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaniach uviedol, že otcov návrh na zníženie vyživovacej povinnosti odporúča súdu zamietnuť. U mal. L. nastala zmena pomerov tým, že chodí na strednú školu. Vzhľadom k tomu, že bolo preukázané, že otec mal možnosť sa zamestnať s príjmom min. X.XXX,- eur, považoval návrh matky za opodstatnený a odporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť a výživné zvýšiť na sumu 170,- eur aj s ohľadom na jeho ďalšie vyživovacie povinnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca, oboznámením s listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah spisu, obsah pripojeného spisu 26P/54/2020, pričom zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

9. Naposledy bola upravená vyživovacia povinnosť otca k maloletej rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/70/2016-88 zo dňa 31.05.2017, ktorým súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. L. sumou 150,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.06.2017. Dlh na výživnom pre mal. L. vo výške 80,- eur sa otec dieťaťa zaviazal zaplatiť do 30.06.2017 k rukám matky. V čase tejto poslednej úpravy výživného bola matka maloletej vydatá, manželstvo uzatvorila dňa 11.07.2015. Dňa 07.07.2010 jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. F. L.. Bola zamestnaná v spoločnosti M. E., kde v období od 05/2015 do 04/2017 dosiahla čistú priemernú mesačnú mzdu XXX,XX eur. Otec maloletej podnikal v oblasti F., v roku 2016 mal príjmy XX.XXX,- eur, výdavky XX.XXX,- eur, základ dane X.XXX,- eur, daň XXX,XX eur. Okrem mal. L. má vyživovacie povinnosti k mal. M. R., nar. XX.XX.XXXX, k mal. C. D., nar. XX.XX.XXXX a k mal. M. D., nar. XX.XX.XXXX. Výživné pre mal. C. a M. bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/142/2016-71 zo dňa 06.10.2016, pre mal. C. vo výške 120,- eur a pre mal. M. vo výške 80,- eur mesačne. Mal. L. navštevovala X. ročník ZŠ, nestravovala sa v školskej jedálni. Matka jej kupovala výživové doplnky za cca 20,- eur, platila jej úrazovú poisťku 7,- eur mesačne, vreckové 10,- eur mesačne, dobíjala kredit na telefón 5,- eur. Maloletá mala výdavky na ošatenie 50,- eur mesačne. Maloletá nosila okuliare. Maloletá bola členkou atletického klubu, kde sa platilo 50,- eur ročne a 10,- eur mesačne. Maloletá chodila dvakrát mesačne na rôzne súťaže, kde jej matka musela dávať vreckové okolo 30,- eur mesačne. Maloletá navštevovala detskú knižnicu s poplatkom 5,- eur polročne. Dňa 12.06.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletej na sumu 50,- eur. Predmetné podanie otca bolo uznesením

č. k. 26P/54/2020-17 zo dňa 23.10.2020 odmietnuté, a to podľa § 129 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

10. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že mal. L. má XX rokov a navštevuje X. ročník Strednej D.koly. Nestravuje sa v školskej jedálni z dôvodu silnej laktózovej intolerancie. Platené krúžky nenavštevuje, má však záľuby, aj to najmä čítanie kníh. Výdavky na maloletú sú na telefón 15,- eur mesačne, hygiena a drogéria 30,- eur mesačne, doplnky výživy 40,- eur mesačne, nosí okuliare. Minulý rok jej matka z bazáru zakúpila klavír a počítač v hodnote 250,- eur. Matka jej dáva vreckové 10,- eur mesačne. V škole si sporia na stužkovú 30,- eur mesačne, maloletá si plánuje urobiť vodičský kurz. Ďalšie výdavky sú za zubára, maloletá navštevuje terapeutické sedenia 1 - 2x mesačne s poplatkom 30,- eur mesačne. Maloletá je vegánka a s tým má spojené zvýšené výdavky na stravovanie. Ostatné výdavky sú bežné na oblečenie, obuv, školské pomôcky, stravu.

11. Súd mal ďalej za preukázané, že matka maloletej je stále vydatá a okrem maloletej má jednu vyživovaciu povinnosť. Matka bola od 01.07.2014 do 31.12.2020 zamestnaná v spoločnosti M. E., spol. s r. o., kde za obdobie od 08/2020 do 12/2020 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem XXX,XX eur. Predmetný pracovný pomer skončil z dôvodu výpovede matky. Matke bola v období od 01/2021 do 06/2021 vyplácaná dávka v nezamestnanosti v priemernej mesačnej výške XXX,XX eur. Matka je od 09/2021 zamestnaná v spoločnosti N. Y. (E.) s.r.o., kde od uvedeného mesiaca do 12/2021 bol jej čistý priemerný mesačný príjem vo výške XXX,XX eur. Matka okrem uvedeného príjmu poberá prídavky na dve maloleté deti. Zo správy ÚPSVaR F. zo dňa 22.10.2021 vyplýva, že matka od 01.06.2021 poberá náhradné výživné vo výške 100,- eur. Matkin manžel p. L. je zamestnaný u toho istého zamestnávateľa a jeho priemerný mesačný príjem za obdobie od 01/2021 do 01/2022 bol vo výške X.XXX,XX eur. Matka preukázala výdavky na maloletú, ako aj na stravu a doplnky stravy pre maloletú predložením pokladničných dokladov z roku 2022 o nákupoch za: lieky + kaše v sume 100,55 eur, zubár 180,- eur, okuliare 150,- eur, potvrdenie o nákupe doplnkov stravy 42,- eur mesačne, nákup potravín 70,- eur mesačne, knihy 40,- eur za marec, za apríl 15,50 eur, za marec 25,- eur, za február 13,68 eur, oblečenie 40,- eur, jačmeň a chlorela 40,- eur mesačne.

12. Otec má okrem maloletej ďalšie tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Podľa jeho vyjadrenia si podal návrh na zníženie výživného aj na ostatné deti, avšak tieto návrhy boli neprávoplatne zamietnuté. Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny U. zo dňa 18.10.2021 vyplynulo, že otec maloletej bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 12/2019 do 12/2020, kedy bol vyradený pre nespoluprácu s úradom práce. Otec sa zúčastnil výberového konania pre zamestnávateľa C. M. A. E. s.r.o. na pozíciu pomocný pracovník v strojárnej výrobe, postúpil do užšieho výberu, na ktorý sa však bez udania vážneho dôvodu nedostavil. Otcovi bola tiež vyplácaná dávka v nezamestnanosti, a to od 12/2019 do 08/2020 v priemernej mesačnej výške X.XXX,XX eur. Otec bol od 15.12.2020 zamestnaný v spoločnosti G. B. E. s. r. o. a od 01.03.2021 je zamestnaný na kratší pracovný čas v spoločnosti K. R. s.r.o., na pozícii H.. Podľa mzdového listu otec zarobil v mesiaci 03/2021 sumu XXX,XX eur a v mesiaci 04/2021 rovnako XXX,XX eur. Z výpisu živnostenského registra vyplýva, že otcovi ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania ku dňu 09.04.2022. Otec súdu predložil lekárske správy, a to:

- lekársku správu z 20.02.2019 v ktorej je uvedený zákaz statických činností (státie a sedenie)
- lekársku správu z 10.03.2022
- lekársku správu z 25.03.2022, z ktorého záveru vyplýva, že otec má poškodenie G. D.. V tejto správe nie je uvedené odporúčanie na operáciu, nakoľko sa podľa jeho vyjadrenia v súčasnosti na ňu necíti.
- lekársku správu zo 07.06.2022.

Zo aktuálnych lekárskeho správ otca nevyplýva zákaz nejakých pracovných činností. Z lustrácie v bankách na otca mal súd za preukázané, že otec má v slovenských bankách vedené účty so zápornými hodnotami. Z dopytu na voľné pracovné miesta v obvode bydliska otca súd zistil, že otec by mohol dosahovať príjem cca 1.000,- eur v hrubom.

13.1. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

13.2. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa

na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13.3. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13.4. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13.5. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13.6. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

13.7. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 ZoR). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 ZoR).

15. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 ZoR zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované ustanovenie § 78 ZoR vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo ubudnutím ďalších vyživovacích povinností. Podstatnými skutočnosťami pre posúdenie možností a schopností povinného plniť si vyživovaciu povinnosť sú aj okolnosti týkajúce sa jeho majetkových pomerov, ktoré treba posudzovať komplexne.

16. Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, súd s poukazom na zistené pomery účastníkov konania tento považoval za nedôvodný, a preto ho zamietol. Pri svojom rozhodovaní súd neakceptoval otcom namietané zdravotné problémy, nakoľko z predložených lekárskejších správ vyplývali síce otcove problémy s chrbticou, avšak z ani jedného listinného dôkazu nevyplývala nemožnosť otca riadne vykonávať prácu. Otec súdu tiež nepreukázal, že práve vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu prišiel opakovane o prácu, ani to že si nejakú prácu hľadá. Obmedzil sa len na nepreukázané tvrdenia, že podstatnú časť dňa trávi u lekárov v dôsledku pretrvávajúcich bolestí. Súd zdôrazňuje, že by bolo v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa, keby bolo výživné znížené na 50,- eur mesačne, a to aj za situácie, že mal. L. bude od septembra 2022 žiačkou X. ročníka strednej školy, v dôsledku čoho nepochybne došlo k zvýšeniu jej výdavkov. Maloletá je vekovo staršia, vzrástli teda jej náklady na stravovanie, ošatenie a pod. oproti času, keď bolo naposledy určené výživné pred piatimi rokmi, kedy mala maloletá XX rokov a navštevovala druhý stupeň základnej školy. Len na stužkovú musí matka maloletej prispievať mesačne sumou 30,- eur. Ani skutočnosť, že otec bol nezamestnaný, prípadne v

súčasnosti dosahuje len veľmi nízky príjem, nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa, ktoré je výživou odkázané na svojich rodičov, a preto nemôže byť dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti povinného rodiča k maloletému dieťaťu. Ďalej súd podotýka, že matka maloletej poberá náhradné výživné v sume 100,- eur mesačne. Znížením vyživovacej povinnosti otca by sa matka maloletej i samotná maloletá mohli dostať do nepriaznivej finančnej situácie, v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k ohrozeniu výživy maloletej. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd návrh otca na zníženie výživného výrokom I. tohto rozsudku zamietol ako nedôvodný.

17. Súd v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami ZoR porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v máji 2017 so súčasným stavom, dospel k záveru, že došlo k zmene pomerov predovšetkým na strane maloletej. Návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca preto súd považoval za dôvodný, ale nie v takom rozsahu ako navrhovala.

18. Čo sa týka zmeny pomerov na strane rodičov, súd mal za preukázané, že počet vyživovacích povinností u matky ako aj u otca zostal nezmenený. Matka bola aj v čase posledného zvyšovania výživného zamestnaná, teraz je jej príjem vyšší o cca XXX,- eur. Čo sa týka príjmov otca, v čase skoršieho rozhodnutia pracoval ako taxikár, pričom uviedol príjem XXX,- eur mesačne a od svojho otca 280,- eur mesačne. V súčasnosti je otec zamestnaný na kratší pracovný čas ako H., pričom jeho príjem je vo výške cca XXX,- eur mesačne. Otec má dlhy v celkovej výške asi 60.000,- eur. Terajšie tvrdenia otca o jeho zdravotných problémoch, ktoré by mu mali brániť pracovať, sa však súdu v tomto konaní o zvýšenie výživného javia ako účelové. Problémy s chrbticou trápia otca už roky, pričom nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie o nemožnosti vykonávať prácu. Lekárske správy síce odporúčajú otca na rehabilitácie a cvičenia, avšak nevyplývajú z nich pracovné obmedzenia v takom rozsahu, aby otec dosahoval len príjem, ktorý nepostačuje ani na úhradu doteraz určených vyživovacích povinností otca. Otec súdu žiadosť o uznanie invalidity, o ktorej by malo byť rozhodnuté, nepredložil. Súd vyhľadával a oboznámil prítomných účastníkov s voľnými pracovnými pozíciami vhodnými pre otca, na základe ktorých by otec mohol dosahovať príjem X.XXX,- eur mesačne v hrubom.

19. Po zhodnotení zmeny na strane mal. L. mal súd z výsluchu matky za preukázané, že v súvislosti s jej vekom došlo k výraznému zvýšeniu nákladov na uspokojenie jej základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, nakoľko o vyživovacej povinnosti bolo naposledy rozhodované pred 5 rokmi. Počas konania tak z dôvodu rastu životných nákladov došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. L.. Zatiaľ čo v čase poslednej úpravy výživného mal. L. mala XX rokov, v súčasnosti je už žiačkou strednej školy a o necelý rok nadobudne plnoletosť.

20. Vyživovaciú povinnosť k nezaopatrenému dieťaťu majú obaja jeho rodičia, pričom rodičia prispievajú na výživu dieťaťa podľa svojich objektívnych schopností a možností. Rodičia by mali vyvinúť v rámci svojich možností maximálne úsilie, aby si mohli aspoň zodpovedne plniť svoju vyživovaciú povinnosť k dieťaťu, aby mohli byť uspokojované základné potreby dieťaťa a jeho primeraná životná úroveň. Zvlášť to platí pre rodiča, ktorý sa o maloleté dieťa ani osobne nestará. Bolo by nespravodlivé požadovať od matky mal. dieťaťa, ktorá sa o neho aj osobne stará, aby aj všetku alebo podstatnú časť finančných výdavkov dieťaťa aj ona sama znášala. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti považuje súd zvýšenie výživného na mal. L. zo sumy 150,- eur na 170,- eur po 5 rokoch za dôvodné. Súd zdôrazňuje, že otec doteraz pristupoval k plneniu svojej vyživovacej povinnosti nezodpovedne, na výživu všetkých svojich štyroch mal. detí prispieva len sumou po 50,- eur mesačne, na čo mu nepostačuje ani jeho súčasný príjem. S poukazom na zistené pomery účastníkov konania súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku. Súd mal za preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov, a to predovšetkým na strane mal. L., ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

21. V súvislosti so zvýšením vyživovacej povinnosti otca k mal. L. v zmysle rozsudku, vznikol otcovi dlh na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.08.2021 (prvý deň kalendárneho mesiaca, v ktorom bol návrh podaný) do 30.06.2022 vo výške 220,- eur, ktorú sumu súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (v troch vyhotoveniach).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie. Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 38 zákona č. 233/1995 Z. z.).